Posudek oponenta habilitační práce

Univerzita Karlova v Praze, 1. lékařská fakulta Č.j: UK1LF/01157/905/19

Habilitační obor	**Gynekologie a porodnictví**
Uchazeč	**MUDr. Kamil Švabík, Ph.D.**
Pracoviště	**Gynekologicko-porodnická klinika 1. LF UK a VFN Praha**
Habilitační práce	**Dysfunkce pánevního dna a dolních močových cest u žen - implementace moderní diagnostiky a přístupů k individualizaci operační a konzervativní léčby**
Oponent	**prof. MUDr. Martin Huser, Ph.D., MBA**

Téma a rozsah práce

Habilitační práce pana doktora Švabíka „Dysfunkce pánevního dna a dolních močových cest u žen - implementace moderní diagnostiky a přístupů k individualizaci operační a konzervativní léčby“ je výsledkem dlouholeté a systematické vědecké činnosti autora a renomovaného pracoviště, na němž od počátku své kariéry působí. Hlavním cílem práce klinický pohled na pánevní dno a dolní močové cesty jako na celek a nalezení měřitelných parametrů, které umožní najít nejúčinnější léčbu podle příčiny u zdánlivě homogenní a početné skupiny žen s dysfunkcí pánevního dna a dolních močových cest. Pracoviště autora má v této oblasti rozsáhlé zkušenosti podložené kvalitními vědeckými výsledky a rozsáhlou mezinárodní spoluprací. Předložená habilitační práce má celkem 193 stran včetně plných textů autorem publikovaných prací. V závěru je v jednotném a moderním formátu uvedeno 120 českých a zahraničních citací, které jsou vesměs recentní a adekvátní k tématu. Následuje uchazečův přehled publikační činnosti k tématu práce, který zahrnuje sedm monografií či kapitol v monografiích a dále 76 publikovaných prací v recenzovaných časopisech z toho 31 prací v časopisech s impakt faktorem (převážně v prvním a druhém kvartilu oboru gynekologie a porodnictví dle WoS).

Metodologie a výsledky

Habilitační práce má standardní strukturu s teoretickým úvodem, recentním shrnutím problematiky a stanovením cílů práce. Ty jsou všechny komplexně a klinicky zaměřeny na problematiku diagnostiky a léčby dysfunkce pánevního dna a rozčleněny do pěti logicky uspořádaných oddílů: standardizace míry distenze levátorového hiátu při porodu, diagnostika peripartálního poranění levatoru pomocí 4D ultrazvuku, sledování implantátu po rekonstrukčních operacích pánevního dna ultrazvukem, význam ultrazvukového vyšetření v operační léčbě močové inkontinence s pomocí suburetrální pásky a konečně problematika moderní medikamentosní léčby hyperaktivního močového měchýře.

Přednosti a limity

Výsledky vědecké práce MUDr. Švabíka mají bezprostřední dopad na moderní klinickou praxi v urogynekologii. Ve své nejvíce citované práci publikované v roce 2009 v prestižním BJOG byla poprvé na světě, na podkladě ultrazvukem změřených a také epidemiologických dat, definována variabilita distenze musculus levator ani během porodu. Z hlediska metodiky je možné namítnout, že šlo o retrospektivní studii, ale potřebná prospektivní klinická data lze v praxi jen velmi těžko získat a žádná taková práce dosud nebyla publikována.

Důležitým tématem habilitační práce je problematika pooperačního sledování implantátů pomocí ultrazvuku, v níž uchazeč získal mezinárodní renomé a patří mezi přední světové odborníky. Práce publikovaná v roce 2011 v IUJ poprvé v odborné literatuře stanovila dosud

platnou metodiku ultrazvukového vyšetření implantátů po rekonstrukční operaci pánevního dna. Tato dokáže rozlišit změny způsobené nesprávnou operační technikou od změn v poloze a ukotvení implantátu způsobených reparačními procesy in vivo v těle pacientky po operaci. Tato práce hodnotila pouze jeden ultrazvukový rozměr implantátu a dnes je již prokázáno, že ke komplexnímu vyhodnocení je nutno posuzovat implantát komplexněji pomocí více parametrů a ve třech prostorových rovinách.

Další velmi inovativní myšlenkou vědecké práce uchazeče byla realizace prospektivní randomizované studie porovnávající výsledky operační léčby prolapsu pochvy klasickou technikou a operační metodou s využitím implantátu, kde byla jako vstupní kritérium využita přítomnost či absence avulzního poranění musculus levator ani. Tato studie publikovaná v roce 2014 v UOG poprvé prospektivně potvrdila výsledky dřívějších retrospektivních analýz a definovala přítomnost avulze levátoru jako hlavní kritérium recidivy prolapsu pochvy po klasické operační korekci. Důsledkem celosvětové kampaně proti používání implantátů v urogynekologii je rovněž fakt, že implantát použitý v této studii s dobrými klinickými výsledky, již není v praxi dostupný.

Aktuálnost tématu a přínos pro praxi
Problematika habilitační práce je velmi aktuální. Vědecká práce uchazeče je velmi komplexní a vyniká zejména nutností individualizovaného přístupu k pacientovi, které je velmi moderním rysem současné urogynekologie. Řada vědeckých výsledků publikovaných uchazečem má přímý dopad do současné klinické praxe. Vyšetření a průkaz avulzního poranění m. levator ani poprvé publikované uchazečem, dnes patří mezi hlavní selekční kritéria pro výběr pacientů s vysokým rizikem recidivy prolapsu pánevních orgánu, kteří jsou vhodnými kandidáty pro chirurgickou léčbu s využitím pánevních implantátů. Komplexní vědecká práce autora v oblasti sledování trajektorie inzerce suburetrálních pásek a jejich chování in vivo po operaci inkontinence moči, od kadaverozních po klinické studie, nyní umožnuje jejich bezpečné a efektivní používání v každodenní klinické praxi v tuzemsku i v zahraničí. Uchazeč je již nyní mezinárodně respektovaný odborník s bohatou publikační a přednáškovou činností.

Závěr
Habilitační práce MUDr. Kamil Švabíka, Ph.D., „Dysfunkce pánevního dna a dolních močových cest u žen – implementace moderní diagnostiky a přístupů k individualizaci operační a konzervativní léčby“ splňuje požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru Gynekologie a porodnictví dle § 72 Zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách. **Doporučuji** vědecké radě 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze, aby **přijala tuto habilitační práci** v předložené podobě **k obhajobě,** a na základě jejího obhájení doporučuji autorovi udělit titul docent.

Dotazy oponenta
1. V současnosti je mnoho zemí, které vaginální užívání implantátů omezuje, či přímo zakazuje. Jak vidíte jejich budoucnost?
2. Detekce peripartálního poranění levátoru slouží k vyhledávání žen s rizikem recidivy [redacted]ření a prevence tohoto poranění?

V Brně [redacted]

prof. MUDr. Martin Huser, Ph.D., MBA
Gynekologicko-porodnická klinika LF MU a FN Brno